
PROGRAMĂ PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE

BACALAUREAT – 2009

BISERICA UNITARIANĂ

STUDII BIBLICE /VECHIUL TESTAMENT ȘI NOUL TESTAMENT

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat 2009, **STUDII BIBLICE/VECHIUL TESTAMENT ȘI NOUL TESTAMENT**, materia claselor a IX-a și a X-a, are un statut de disciplină de specialitate pentru elevii liceelor teologice, profil teologic și poate fi susținută la **proba E** la alegere cu disciplina *STUDII BIBLICE/ISTORIA BISERICII UNITARIENE*, materia clasei a XI-a.

II.COMPETENȚE DE EVALUAT

1. Identificarea punctului de vedere susținut într-un text teologic;
2. Elaborarea argumentelor pentru susținerea unui punct de vedere personal;
3. Interpretarea simbolurilor și motivelor religioase dintr-un text dat;
4. Interpretarea unor fragmente din Biblie (parabole, rugăciuni, povestiri, comparații) pe baza unei structuri de idei dată;
5. Utilizarea limbajului teologic adecvat.

III.CONȚINUTURI

1. Relația divinitate - om (Schimbarea relației divinitate - om în Vechiul Testament, Relația tată-individ);
2. Elementele mitologice și istorice în vechiul Testament (geneza, istoria și formarea evreilor în comunitate religioasă; rolul concucătorilor în istoria evreilor - Moise, regii, judecătorii, profeții; practica și rolul religiei în viața cotidiană a evreilor);
3. Simbolurile religioase din Vechiul Testament (chipul lui Dumnezeu, Eden, alungarea din Eden, potop, curcubeu, turnul Babel, scara lui Iacov; legământul)
4. Caracteristicile specifice ale religiei evreiești față de religia popoarelor înconjurătoare (Dumnezeu, rolul credinței în comportamentul moral-religios al evreilor);
5. Căile de cunoaștere ale lui Dumnezeu (rugăciunea, formele și sensul rugăciunii autentice, meditația, credința, caracterul personal al credinței);
6. Viața și personalitatea lui Isus.
7. Parabolele lui Isus (teme: cinstea și adevărul, adevărul omenesc și adevărul dumnezeiesc, iubirea față de semenii și de Dumnezeu, Împărăția cerurilor și vocația omului, Fericirile).
8. Învățătura lui Isus despre Dumnezeu, despre om și porunca iubirii.
9. Viața și personalitatea apostolilor.
10. Locul și valoarea Bibliei în religia unitariană; orientare în Biblie, traduceri.

NOTĂ:

Toate subiectele sunt elaborate în concordanță cu programa școlară, fără a reflecta în mod special viziunea unui manual anume.

STUDII BIBLICE/ISTORIA BISERICII UNITARIENE

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat 2009, **STUDII BIBLICE/ISTORIA BISERICII UNITARIENE**, materia clasei a XI-a, are un statut de disciplină de specialitate pentru elevii liceelor teologice, profil teologic și poate fi susținută la **proba E** la alegere cu disciplina *STUDII BIBLICE/VECHIUL TESTAMENT ȘI NOUL TESTAMENT*, materia claselor a IX-a și a X-a.

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

1. Definirea de termeni, noțiuni, concepte folosite în istoria Bisericii ;
2. Utilizarea adecvată, și explicarea termenilor specifici istoriei Bisericii în contexte complexe;
3. Caracterizarea unui eveniment, un proces istoric sau o instituție în complexitatea lui, dintr-o epocă dată;
4. Interpretarea consecințelor istorice a unui eveniment, a unui proces istoric, sau a unei instituții, pe baza unei structuri de idei date;
5. Redactarea unei compoziții-sinteză, pe baza unui plan de idei, în care să se evidențieze caracteristicile și interferențele fundamentale în epocă a evenimentului, sau personajului istoric dat;
6. Utilizarea cunoștințelor asimilate în evaluarea evenimentelor și documentelor istorice, ținând cont totodată de realitatea în care se găsește astăzi confesiunea și comunitatea din care face parte, definind și posibilitățile de dezvoltare ale acestora în viitor;
7. Asumarea responsabilități pentru relațiile sale cu semenii, cu comunitatea și societatea, ținând cont de determinarea lui istorică.

III. CONȚINUTURI

1. **Formarea primelor comunități creștine.** Comunitatea din Ierusalim. Răspindirea creștinismului. Mitropolii și patriarhiile.
2. **Controverse teologice privind unitatea lui Dumnezeu în primele epoci ale creștinismului**
3. **Creștinătatea din sfârșitul secolului I. până la Constantin cel Mare**
Creștinismul ca religie de stat; Sinoadele ecumenice ; Prigonirea creștinilor
4. **Înălțarea și decăderea papalității.**
5. **Mișcările premergătoare reformei din Europa**
Jan Hus și John Wyclif
- 6 **Viața și activitatea lui Martin Luther**
Reformă; Indulgențele; Viața lui Martin Luther; 31 octombrie 1517. Cele 95 de teze
"Stau aici, nu pot face altfel, Dumnezeu să mă ajute!" ;
7. **Viața și activitatea lui Jean Calvin**
8. **Începuturile mișcărilor antitrinitariene**
Viața și activitatea lui Miguel Serveto, Fausto Sozzini, Giorgio Biandrata
9. **Începuturile mișcării unitariene din Transilvania**

Viața și activitatea lui Dávid Ferenc

10. Biserica Unitariană din Transilvania în secolul al XVII-lea

11. Complanția Desiană și consecințele acestuia

12. Viața și activitatea episcopului Koncz Boldizsár

13. Diploma Leopoldinum și consecințele acestuia

14. Rolul episcopilor și patronilor din secolul al XVIII-lea

15. Viața și activitatea episcopului Kriza János

16. Patronii și episcopii secolului al XIX-lea

17. Viața și activitatea episcopului Ferencz József

18. Istoricul colegiilor unitariene

19. Biserica unitariană între cele două războaie mondiale

20. Biserica Unitariană în timpul regimului comunist.

NOTĂ:

Toate subiectele sunt elaborate în concordanță cu programa școlară, fără a reflecta în mod special viziunea unui manual anume.